

ગુજરાત રાજ્ય સાહિત્ય અકાડમી ગાંધીનગર અને
ડી.એન.આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ, ડીસાના સંસ્કૃત વિભાગના
ઉપક્રમે

રાષ્ટ્રીય પરિસંવાદન
રામાયણમાં ચરિત્ર ચિત્રણ વિષય
દિનાંક :- તા. ૨૮-૨-૨૦૧૬
અહેવાલ

ગુજરાત રાજ્ય સાહિત્ય અકાડમી ગાંધીનગર અને ડી.એન.પી.આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ,
ડીસાના સંસ્કૃત વિભાગના ઉપક્રમે રામાયણમાં ચરિત્ર ચિત્રણ વિષય પર રાષ્ટ્રીય પરિસંવાદનું આયોજન
તા. ૨૮-૨-૨૦૧૬ના રોજ કરવામાં આવ્યું હતું. રાષ્ટ્રીય કક્ષાના આ પરિસંવાદમાં કોલેજ યુનિવર્સિટીના
અદ્યાપકો, સારસ્વતો, સંસ્કૃત અનુરૂપીઓ, વરિષ્ઠ નાગરિકાએ ભાગ લીધો હતો. પરિસંવાદનો કમિક
અહેવાલ નીચે મુજબ છે.

ઉદ્ઘાટન સમારોહ :-

કોલેજના ટ્રસ્ટીશ્રી પરાગભાઈ ટી. પટેલ, માલગાઠ હાઇસ્કુલના પ્રમુખશ્રી ચંદ્રકાન્તભાઈ
પટિયાર, કોલેજ નિયામક શ્રી છગનભાઈ પટેલ, કોલેજના કા.આચાર્ય પ્રો. વંદનાબેન સિસોદિયાની
ઉપસ્થિતિમાં યોજવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે ડીસાના પ્રબુદ્ધ નાગરિકો, સારસ્વતો, જુદી-જુદી
કોલેજોમાંથી પદારેલા શોધાર્થી અદ્યાપકો, ડીસા કોલેજ સ્ટાફ પરિવાર તેમજ સંસ્કૃત અનુરૂપીઓ હાજર
રહ્યા હતા. કાર્યક્રમની શરૂઆતમાં પ્રાર્થના, દિપ પ્રાગટ્ય, સ્વાગત-આવકાર, પરિચય બાદ પરિસંવાદ
સંયોજક દ્વારા પરિસંવાદના આયોજનના ઉદ્દેશ અંગે જાણકારી આપવામાં આવી હતી.

હાર્ડરૂપ સારસ્વત વ્યાખ્યાન :-

વક્તા :- ડી. રાજેન્દ્રભાઈ નાણાવટી.

વિષય :- રામાયણની બ્રિવિધ સંસ્કૃતિ

પ્રાર્ય વિદ્યામંડિર મહારાજ સયાજુરાવ યુનિવર્સિટી, વડોદરાના પૂર્વ નિયામક અને રાષ્ટ્રપતિ
સમ્માનિત વિદ્યાન ડી. રાજેન્દ્ર નાણાવટીએ કાર્યક્રમનું હાર્ડરૂપ વ્યાખ્યાન આપતાં રામાયણની બ્રિવિધ
સંસ્કૃતિ વિશે વિગતે વાત કરી હતી. તેઓશ્રીએ રામાયણમાં અયોદ્યાનું રાજ્ય, કિઝિંધાનું રાજ્ય અને
લંકાના રાજ્ય વિશે તેમજ તેની રાજનીતિ ઉપર પ્રકાશ પાડ્યો હતો.

વિશીર્ષ સારસ્વત વ્યાખ્યાન :-

વક્તા :- ડી. કવિતા ભટ્ટ.

વિષય :- ચરિત્ર સંદર્ભે રામાયણની ઉપાદેયતા.

હેમવતી નંદન બહુગુણા ગટવાલ વિશ્વવિદ્યાલયના ફિલોસોફી વિભાગમાં કાર્યરત અને કવચિત્રિ ડૉ. કવિતા ભષે પરિસંવાદમાં ઉપસ્થિત રહી પોતાની આગામી શૈલીમાં રામાયણની ઉપાદેયતા સમજવી હતી. તેમણે રામાયણની ચરિત્ર સૃષ્ટીમાંથી પ્રેરણ લઈ આજની પેટીને જીવનની નિવાછ કરવા હાકલ કરી હતી.

વિશિષ્ટ સારસ્વત વ્યાખ્યાન :-

વક્તા :- ડૉ. મહિભાઈ પ્રજાપતિ.

વિષય :- રામાયણ ભારતીય સંસ્કૃતિનો આધાર સ્તંભ.

શંકરાચાર્ય ઈન્ડોલોજીકલ રીસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા કાળજી પૂર્વ નિયામક અને રાષ્ટ્રપતિ સમ્માનિત સાક્ષર ડૉ. મહિભાઈ પ્રજાપતિએ પોતાના સારસ્વત વ્યાખ્યાનમાં રામાયણને ભારતીય સંસ્કૃતિનો આધાર સ્તંભ ગણાવી, રામાયણ ઉપર પ્રકાશ પાડ્યા હતો. તેઓશ્રીએ ઉત્તારવતી રામાયણની કથાવાતિના સંદર્ભમાં તેમજ સામાયણમાં ભક્તિ માહાત્મ્ય વિશે પણ વાત કરી હતી.

વિશિષ્ટ સારસ્વત વ્યાખ્યાન :-

વક્તા :- ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલ.

વિષય :- રામાયણ માનવતાના મહાકાવ્ય તરીકે.

કાંકરેજ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજના પૂર્વ પ્રધાનાચાર્ય ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલે રામાયણને માનવતાનું મહાકાવ્ય ગણાવી, તેના આદર્શો, તેના મૂલ્યોની આજના સમયમાં પ્રસ્તુતતા રજૂ કરી હતી. રામાયણ માત્ર ભારતીય જનસ્મુદાયનું જ પથદર્શક નથી તે તો સમગ્ર માનવ જતને સત્ય, નીતિ, સંદેશ, પ્રેરણ, ભાઇચારો, આદર્શ કુટુંબ વ્યવસ્થાનું રાહ ચિંદ્ઘનાર છે. તેની વિવિધ ઉદાહરણો સાથે પ્રાસંગિકતા સિદ્ધ કરી હતી.

શોધપત્ર પ્રસ્તુતિ :-

રામાયણનાં વિવિધ ચરિત્રો, રામાયણમાં નિરૂપિત પ્રસંગો, રામાયણમાંથી કથાબીજ લઈને રચાયેલ સાહિત્ય, રામકાલિન અર્થવ્યવર્થા, રાજ્ય વ્યવસ્થા, જતિ વ્યવસ્થા, કુટુંબ પ્રથા, ધર્મ, પેપાર વિનિમય વગેરે બાબતોને લઈને શોધાર્થીઓએ પોતાનાં શોધપત્રો પ્રસ્તુત કર્યા હતાં. કેટલાંક શોધપત્રો ઉપર ચર્ચા-પ્રશ્નોત્તરી પણ થઈ હતી. જે ઝાનોપાર્જન માટે આનંદ દાયક ગણી શકાય.

સમાપન સમારોહ :-

પરિસંવાદનો સમાપન સમારોહ કોલેજના નિયામક છગનભાઈ પટેલના અધ્યક્ષ સ્થાને કોલેજના આચાર્ય વંદનાબેનની ઉપસ્થિતિમાં યોજવામાં આવેલ. આ પ્રસંગે પરિસંવાદમાં સંહારાગી અદ્યાપકોએ પરિસંવાદ સંદર્ભે પોતાના અભિપ્રાયો આપી, પરિસંવાદના આચ્યોજન અંગે સંતોષ પ્રગટ કર્યો હતો. તેમજ પરિસંવાદ સુખરૂપ સંપર્ણ થવા બદલ ખુશી વ્યક્ત કરી હતી. આ પ્રસંગે કરી કોલેજના પ્રો.ડૉ. મહાકાન્તભાઈ જોખી અને પાલનપુર કોલેજના પ્રો.ડૉ. સુરેખાબેન પટેલે નવોદિત સંશોધકોને

સંશોધન પ્રક્રિયા અંગે જરૂરી સૂચનો કરી માર્ગદર્શન પૂરુ પાડયું હતું. કોલેજના નિયામકશ્રીએ રાષ્ટ્રીય કક્ષાના પરિસંવાદના આયોજન બદલ સંસ્કૃત વિભાગના અધ્યક્ષ પ્રો.ડૉ.ભાનુભાઈ પટેલ અને તેમની પુરી ટીમને અભિનંદન પાઠ્ય હતા. તેમજ પ્રતિવર્ષ કોલેજમાં આ પ્રકારના ફાઁન સંવર્ધક કાર્યક્રમો થતા રહે તેવી અભ્યર્થના વ્યક્ત કરી હતી.

ડીસા કોલેજમાં રાષ્ટ્રીય કક્ષાનો આ પ્રથમ કાર્યક્રમ હોઇ સમગ્ર સ્ટાફ પરિવારે એક પ્રસંગાની માફક કામગીરી કરી કાર્યક્રમને સફળતા બદ્ધી હતી. પરિસંવાદના આયોજનમાં ડૉ.ભાનુભાઈ પટેલ, પ્રો.આશાબેન યોધરી, ડૉ.સંકેતભાઈ પારેખ, ડૉ.ભરતભાઈ પટેલ, પ્રો.કે.ડી.પટેલ, પ્રો.સુનિતાબેન ઠક્કર, તેમજ કોલેજ સ્ટાફ પરિવારે સારી મહેનત કરી હતી.

આ પરિસંવાદની સંખ્યા વિષયક આંકડાકિય માહિતી નીચે મુજબ છે.

- પરિસંવાદમાં યોજાયેલાં સારસ્વત વ્યાખ્યાન :- ૪
- પરિસંવાદમાં મહેમાન, અતિથિ સંખ્યા :- ૧૦
- ઉપરિથત વરિષ્ટ નાગરિક સંખ્યા :- ૩૦
- પરિસંવાદમાં ઉપરિથત કુલ સંખ્યા :- ૧૮૦
- પરિસંવાદનો કુલ ખર્ચ :- રૂ.૩૦૪૫/-

KR
Accountant
D.N.P. ARTS & COMMERCE COLLEGE
DEESA-385535 (B. K.)

V. Chaudhary
OFFICiating PRINCIPAL
D.N.P. ARTS & COMMERCE COLLEGE
DEESA-385535 (B. K.)